

Po pošti prejemati:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta " 13 " —
četrt " 6 " 50
mesec " 2 " 20

V upravnishvu prejemati:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta " 10 " —
četrt " 5 " —
mesec " 1 " 70

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

SLOVENEC

Političen list za slovenski narod.

Naročnino in inserate
sprejema upravništvo v
Kato. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niskih ulicah št. 2, I, 17.

Izhaja vsak dan, izveniši
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 151.

V Ljubljani, v četrtek 5. julija 1900.

Letnik XXVIII.

Razni načrti.

Avstrijski državniki si ubijajo glave, kako bi odmetali razvaline obstrukcijskih bojov s tira in zopet pognali parlamentarni voz. A do danes vsa državniška modrost ni našla pravega recepta za parlamentarno bolezen. Grof Badeni je najprvo poskušal ozdraviti parlament, da mu je zapisal »mir«. To zdravilo ni pomagalo, ker bolezen je okužila še volivske kroge v nemških pokrajinah. Odložil se je za radikalnejše sredstvo ter hotel parlament prisiliti k delu. Večino, katero je preziral več mesecev, je pozval na boj proti manjšini. Konečno je upal obstrukcijo zadušiti s policijo! Vse zaman!

Baron Gautsch je zopet poskušal s kroglicami. Izdal je novi jezikovni naredbi, a nemška obstrukcija ni odnehala. Grof Thun je zapisal na recept: Vstrajna potrpežljivost. Izstradati je hotel rogovileže, zaključeval je zasedanja, poskušal s § 14. in pogajanja. Morda bi bil premaknil voz z mesta, ko bi bil s pravim pogumom izvršil volitev delegacije. Toda avstrijska državna politika se je ustrašila, državna avtoriteta podlegla nemški obstrukciji. Grof Clary je preklical jezikovni naredbi in tako le pospešil parlamentarno bolezen. Obstrukcija je postala vsled tega normalna prikazen. Grof Clary si je sam zastavil pot, pl. Wittek je bolnika prenesel z ene na drugo posteljo, koder ga je našel pl. Körber. Ta je pričel nova pogajanja, lovil je v posodo zdravo kri, da bi s transfuzijo poživil in ozdravil parlament. Toda pl. Körber ni naložil dovolj zdrave krvi in za transfuzijo ni imel niti časa. In tako stojimo danes ondi, kjer je bil grof Badeni pred tremi leti. Razvaline na levi in desni, razvaline povsod.

Z velikim veseljem so vladni krogi pozdravili novo »delavno večino«, ki je čez noč nastala dne 8. junija. A komaj rojena je izdihnila življenje; ogenj in voda sta si naravna nasprotnika. Vse je bilo lepo pripravljeno in napeljavano, da bi se zopet nemški liberalci usedli za mizo. Ko pa so jezdec lovili uzdo in vajete, splašali se jim konj, zdirja iz hleva in polomi vse na tla.

Sedaj pričetkom polletja visoka gospoda navadno išče miru in počitka v prijetnih in senčnih kopalščih in letoviščih. V Avstriji je letos izjema. Vlada izjavlja, da nima časa za take prijetnosti, in razni parlamentarci ugibljejo na shodih in v svojih glasilih, kaj misli in hoče vlada storiti.

Človek bi mislil, da so vsaj Nemci mej sabo edini. Toda vsaka glava ima svoj načrt, vsaka stranka svoje stališče. Tako je dr. pl. Grabmayer v Meranu priporočal: »Ljudstvo naj govori, da se obrne na bolje. Ljudstvo pa govori pri volitvah, torej je razpust poslanske zbornice nujno potreben«.

Takoj se oglasi princ Liechtenstein na Dunaju, rekoč: »Ako parlament ne dela in je vlada v zadregi, nima drugega sredstva, nego da parlament razpusti. Toda jaz mislim, da bi v tem slučaju razpust zbornice bilo najslabše in najnevarnejše sredstvo«.

Dr. Funke, načelnik »nejedine nemške jedinstvi«, je nedavno pisal v »N. Fr. Pr.«: »Razpust zbornice ne reši vprašanja, ampak le pomnoži nasprotja mej strankami in nas približa do absolutizma«.

Poslanec Drexel je na nekem shodu na Predarelskem pravil, da je bila nemška ljudska stranka že pripravila predlog, naj vlada razpusti državni zbor.

Dr. Ebenhoch zopet izjavlja, da bi bil razpust zbornice udarec v vodo. Torej niti prve glave niso edine v tem vprašanju. In te stranke naj se zjedini o pozitivnih načrtih in namenih, o skupnem programu, o vladnem sistemu? Popolnoma pritrujemo dr. Steinwenderu, ki je rekel v Beljaku: »Ne le Nemci sploh, ampak vsaka posamezna nemška stranka bi bila v največji zadregi, ko bi dobila pooblastilo, da naj po svoji volji uredi državo«.

Tudi »Pester Lloyd« daje dobre svete »iz dobro poučenih krogov«. Ta pravi: »Vlada tudi čez poletje ne bode počivala ob § 14. Nepristano in neutrudno razmišlja o načrtih in nadaljuje pogajanja z raznimi strankami. Te informacije so zanesljive, četudi na zunaj vlada molči. Odkar so posamezni ministri več govorili, nego je prena-

šala politična reputacija, je tajnost zopet — a tout«.

In kateri so ti vladni načrti? »Pester Lloyd« jih sicer ne izdaja, ker so mu morda neznani, a priporoča nemškoliberalno vlado: »Vsak razsoden avstrijski politik že danes vé, da jezikovno vprašanje ni pravi vzrok nasprotij in preprirov, ampak vprašanje, ali Nemci — ki so po številu sicer v manjšini, po omiki in gospodarskem napredku pa prvi narod v državi — zopet dobé gospodstvo v roke, ali pridejo do krmila po številu močnejši, sicer pa slabejši narodi slovanski. To je avstrijsko vprašanje, in rešitev tega vprašanja v interesu države — je naloga avstrijske vlade«.

A ta račun se ne ujema. Še nihče ni dokazal, da osem milijonov avstrijskih Nemcev na kulturnem in gospodarskem polju zastopa več moči, nego 17 milijonov nemških narodov.

To je ista vsakdanja fraza, s katero Nemci vedno utemeljujejo svojo hegemonijo. Sicer pa ni na rešet vprašanje, ali naj dobé Nemci gospodstvo v roke. Gre za to, ali naj zleze zopet na konja nemška liberalna stranka. Ta hoče vladati in ukazovati. Saj Nemci itak vladajo v Avstriji. Nemška je vsa višja birokracija, nemško je višje vojaštvo, nemške so skoraj vse deželne vlade itd. itd.

A to ne zadošča grofu Stürgkhu in drugim »rojenim ministrom«. Ti hočejo dobiti krmilo v roke, to so načrti židovskega liberalizma. In tem načrtom se morajo ustavljati poleg Slovanov vsi pravi avstrijski rodoljubi.

Politični pregled.

V Ljubljani, 5. julija.

Poslanec dr. Ebenhoch o vladnih načrtih. Včeraj smo poročali o avdienci poslanca dr. Ebenhocha pri cesarju v Lšlu, pri kateri je bil daljši razgovor o političnem položaju. Takoj po tej avdienci je imel po poročilu »N. W. Tagblatt« jeden njegovih sotrudnikov priliko povprašati dr. Ebenhocha o njegovem mnenju glede asanacije parla-

mentarnih razmer. Vodja kat. ljud. stranke je dal možu sledeča pojasnila: Vlada se nahaja sedaj v ugodnem položaju in ima popolno proste roke. Strinjam se popolno z mnenjem posl. dr. Grabmayra, da vlada mora pričeti z oktroajiranjem. Jezikovne načrte in spremenjeni poslovni načrt mora uveljaviti. Jezikovno vprašanje se bo rešilo na podlagi Koerberjevih načrtov, katere bodo uradniki v toliko spremenili, da ustrežejo na pol zahtevam obeh narodov. Novi poslovni red pa mora priznati predsedniku večjo disciplinarno oblast, uvesti se mora parlamentarna straža, sploh vse poskusiti, da se zagotovi mirno delo. Pripravljeni moramo biti tudi na to, da se bodo uredbi takega poslovnika upirali gotovi krogi. Proti njim bo treba nastopiti z vso energijo. Na spravo ni mogoče misliti in od razpusta parlamenta nam ni pričakovati prav ničesar. Oba vladna načrta se uveljavita v prvih dneh meseca septembra. Potem se spremene tudi razmere v parlamentu. Na staro desnico ni več misliti, ker bi morali Čehi vse popraviti, kar so zakrivali dosedaj. Prišlo bo marveč do koalicije vseh zmernih elementov. — S temi izjavami se marsikak politik ne strinja, posebno pa ne Čehi in nemški radikali.

O združenju katoliške ljudske stranke in krščansko-social. zveze piše neki dunajski krščanski socijalec v »Informacija«. Ta mož ponavlja »o novi avstrijski stranki« najprej isto, kar je pisal »D. Volksblatt«, potem pa dostavlja: V naši stranki dosedaj še nihče ni mislil na tako združenje in bi mu tudi nihče v naši stranki ne hotel pritrditi, dokler se katoliška ljudska stranka takorekoč popolno ne prelevi v krščansko-socialno stranko. Priznati mora poprej, da more le naš krščansko-socialni program dovesti nas iz gospodarske bede. Svojemu event. zavezniku na ljubo pa niti za pičico ne odstopimo od svojega programa. Iz tega se tudi vidi, da v naši stranki nihče ne hrepeni po taki alijanci. Ako pa v nemški katoliški ljudski stranki goje tako željo, slobodno jim, na zvezo z nami pa ne morejo misliti, dokler ne vsprejmo našega programa.

LISTEK.

Svetnik.

Francoski spisal Paul Bourget. — Prestavil — a —
(Dalje.)

Nisem še omenil, da mi je mimogrede tudi naslikal prav malo prijazen portret svojega očeta in matere. Kako razjasniti, da me je kljub temu še vendar vedno zanimal? Kazal je čustva, ki so se mi zdela naravnost nasprotna onim, ki jih mora čutiti mlad umetnik. Ali videl sem, da trpi, in upal sem, da mu bom mogel nazaj grede, ko se bo prvi vtis polegel, dati nekaj pametnih nasvetov in če bo mogoče izpodbiti mu nespametne nazore, toliko bolj, ker so njegova pojasnila, njegova izrazitost pričala pravo izobrazbo in bolj krepek, originalen, kakor fin razum.

Obzorje se je kazalo vedno bolj divje. Daleč za saboj smo pustili neizmerno planjavo, kjer se razprostira Pisa. Zdaj pa zdaj sta se med dvema vrhovoma pokazala stolica in poševni stolp kakor vzdolbena na reliefnem zemljevidu. Prav tam zadaj se je v obrisu videla Livornija in čistomodro morje, okoli nas so pa zijali velikanski, v prhki

zemlji izorani prepadi, katere ondi imenujejo »balze«. Goli vrhovi so grozeče pošev viseli. Goveda, ki se je ondi vedno redkeje pasla, ni bila več ona lepa žival maremska, z dolgimi rogovi. Rogovi te govede so bili kratki in zaviti, nje dlaka sivkasta kakor prst. Prvikrat po odhodu je rekel Filip Dubois nekaj besedij, ki so primerno izražale čut zapuščenosti:

»Ali se vam ne zdi, da je ta pokrajina prav prikladna za samostan?«

Skoro v istem trenutku se je voznik obrnil na sedežu in zakričal:

»Gospod, glejte Monte-Chiaro!«

In s koncem biča je pokazal v gorskem ovinku še bolj zapuščeno dolino, kakor so druge; v sredi holma, ki je bil s cipresami obraščan, se je dvignilo dolgo, z rudeče opeke zgrajeno zidovje. Ker je bilo nebo čisto modro, je bila rudeča barva zidovja v tako živem nasprotju s črnkasto barvo listja, da se je lahko opravičilo ime Monte-Chiaro. Le na Oljski gori blizu Siene sem videl podobno samotno svetišče, ravno tako v divjem kraju in popolnoma odločeno od sveta. Kakor so mi pojasnili pisanski garibaldianec in Angležinji, je prevzel v najskromnejših razmerah menih nalogo, prenočevati obisko-

vavce samostana, ki je bil podržavljen leta 1867.

»Katera kuhinja je neki domača v tej puščavi,« sem rekel tovarišu in mu pojasnil nekatere točke, katerih sva se hotela držati ta večer in drugi dan.

»Ker je na dan določenih pet frankov,« je odgovoril, »potem ta duhovnik ni zrastel v tej deželi, ako ne bo vtaknil tri franke v svoj žep.«

»Končno, Benozzo Gozzoli nadomesti slabo kosilo,« sem s smehom dostavil.

Tako smo opazovali kake pol ure s ceste staro, nekdanjo po vsej Toskani slavno-benediktinsko pribežališče, ki je danes tako otožno zapuščeno. Bela kobila Zara je začela plezati navkreber po holmu, ki je bil s cipresami zaraščan. S Filipom sva stopila z voza, da bi lažje opazovala male kapelice, ki so stale vsakih petdeset korakov narazen ob drevoredu. Oba je prevzelo melanholično veličanstvo samostanske okolice. V duhu sem zrl brezštevne vrste meniških halj iz bele volne, v katerih so se sprehajali po teh otožnih drevoredih benediktinci, zaobljubljeni Prečisti, kakor oni na Monte-Oliveto.

Moja znanka Angležinja me je bila tudi o tej malenkosti, o obleki, poučila. Mislil

sem na priprosta srca, katera je divje obnebe odločilo od sveta, na trudna srca, ki so se ondi odpočila, na strastna srca, ki so jih kakor drugodi razdejali zavist, častihlepnost in drugi navali napuha, katerega tako po pravici vrsti apostol med dela mesa. Voznik je stopal tik pota in držal za uzdo svojo Zaro, da bi ji pomagal, jo nagovarjal in vspodbujal. Jaz sem se pa tako globoko zatopil v to sanjarijo, da sem se kar zdrznil, ko je voznik nepričakovano vzkliknil:

»Dragi gospod, glejte duhovnika, ki nam je prišel nasproti. Gotovo je slišal voz.«

»Ilm, to je ranjki Hijacint iz Palais-Royal,« je vzkliknil Filip. In res, kdor bi videl stati ubogega meniha koncem drevoreda na samostanskem pragu, ne bi si ustvaril o njem najboljšo sodbo. Nosil je dolg, ponošen talar, ki je bil prvotno črn, a se je zdaj zelenkasto izpreminjal. Pozneje sem zvedel od njega samega, da ga je država pripoznala za upravitelja zaplenjenega samostana s pogojem, da se odreče lepi beli obleki svojega roda. Dolgo telo, ki ga je starost malo upognila, se je opiralo na palico, glavo je pokrival pokvečen klobuk. Obrt obraz, ki je v tem trenutku zrl na novoprisleca, je nejasno spominjal na komičnega igravca.

(Dalje prih.)

Nemško-nacionalni žatec je došel srečno do dveh občinskih zastopov. Prvi je nemško-nacionalen, katerega je vlada pred dalj časom razpustila, a noče poginiti, drugi pa novi liberalni, ki pa je imel že osem zaporednih sej, da bi si izvolil župana, a so ga nemški nacionalci vselej storili nesklepčnega z odsotnostjo, in torej ne more živeti. Vladni komisar kot upravitelj občine je moral neposlušne nemškonacionalne odbornike opetovano kaznovati z globo po 40 kron, a vse nič ne izda. Pred par dnevi se je z vladnim dovoljenjem še jedenkrat sošel stari odbor, da je sklenil ugovor proti razpustu.

Javni konstitutorij se vrši, kakor poročajo »Köln. Volkszeitg.« iz Rima, v drugi polovici meseca novembra. Imenovanih bo pri tej priliki več italijanskih in inozemskih škofov kardinali, mej temi bo tudi papežev nuncij na Dunaju Taliani. Ob enem bo tedaj objavljena papeževa okrožnica o sklepu jubilejnega leta, ki bo poleg tega obsegala več važnih točk o političnem in socialnem značaju Italije in drugih velesil, najbolj se bo pa nanašala na važnejše zadnje dogodke.

Lex Heinze, ki je toliko razburjala židovsko liberalne prosvitljence v Nemčiji in tudi pri nas, je postala, seveda precej spremenjena, v resnici zakon. Dne 25. junija je cesar načrt podpisal in 1. t. m. so ga objavili uradni listi v Nemčiji.

Nemški cesar o zunanjih politiki. Cesar Viljem je v zadnjih dneh pokazal, da hoče Nemčija pričeti odločilno akcijo v kitajskem vprašanju, posebno pa pri reševanju takozvanega vzhodnega vprašanja. V tem oziru je posebno pomenljiv njegov govor pri že omenjenem banketu. V odgovoru na napitnico princa Rupprehta Bavarskega je cesar Viljem izjavil mej drugim: Vaša kraljevska visokost se more prepričati, kako mogočno bijejo valovi oceana na vrata našega naroda in nas silijo, da ohranimo kot veliki narod svoje mesto v svetovni politiki. Z jedno besedo: za svetovno politiko je ocean neobhodno potreben za veličino Nemčije. Ocean nam pa tudi kaže, da se na njem in v daljavi onstran njega ne sme ničesar velicega odločiti brez Nemčije, brez nemškega cesarja. Naš nemški narod pred tridesetimi leti pod vodstvom svojih knezov ni radi tega zmagoval in krvavel, da bi se ga preziralo pri velikih odločitvah. Ako bi se to zgodilo, bi Nemčija nehala biti vele-vlast. Do tega pa ne sme priti, tega ne dopustim. Vporabiti treba brezobzirno najstrožja sredstva, to je moja dolžnost, moja najlepša predprava. Pri izvrševanju te svoje naloge pa računamo na sopomoč vseh nemških knezov in celega nemškega naroda. — Po teh besedah smemo sklepati, da se je odločila Nemčija za velike korake.

Anglija na Kitajskem. V angleški spodnji zbornici se vrši te dni živahna razprava o dogodkih na kitajskih tleh in o korakih, ki jih je že ali jih še bo storila angleška vlada. Na različne interpelacije in navete je obširno odgovarjal parlamentarni podtajnik Brodrick. Govornik je podal obširno poročilo o dosedanjih dogodkih v Kini in o korakih, ki jih je storila Anglija dosedaj. Najprej, pravi Brodrick, smo odposlali 1000 mož iz Hongkonga in imamo sedaj blizu 2000 mož na Kitajskem, ki tvorijo s četami ostalih velesil armado 13.500 mož. Na razpolago je tej armadi 53 navadnih in 36 maksimtopov. V pristanu Taku imamo 9 in na kineški postaji 25 nadaljnih ladij. Naročili smo tudi ladijam pred Manilo in Singapore, naj odrinejo v kitajsko vodovje. Na potu v Kino je konečno še pet drugih ladij ter 10.000 mož iz Indije. Do sedaj, pravi vladni zastopnik dalje, smo obračali svojo pozornost le na rešitev poslaništev in na ohranjenje miru. Politika mora ostati na strani, dokler se ne pokaže, kaki uspehi se dosežejo v prihodnjih dneh. Dosedaj vlada v tem oziru popolno soglasje mej velevladmi in Anglija ga ne bode skušala kršiti. — Iz navedenih besed je razvidno, da Angleži še sedaj ne marajo iz rezerve, ker ne marajo odriniti od sebe Japoncev ter objednem dati povoda novim dogodkom v Afriki.

Cerkveni letopis.

Ali se smejo nositi svetinje Marijinih družb?

Na dnevnem redu je sedaj vprašanje: Ali smejo udje Marijinih družb javno nositi

svoje svetinje? — Povod temu je bila lažnjiva ovadba nekega gorenjskega liberalca; prišlo je že do tega, da so orožniki udom Marijinih družb snemali s prsi Marijino svetinjo, ali pa vsaj zahtevali, naj si jo sami snamejo in spravijo v žep. Ljudje so bili vsled tega razburjeni in tudi vselej niso hoteli ubogati. Tako je na pr. orožnik rekel nekemu dekletu, ki je šlo s svetinjo v cerkev, da javno ne sme nositi svetinje. Ženska pa se je odrezala: »Do zdaj sem jo nosila, pa jo bom zanaprej še tudi«, in mu je obrnila hrbet. Nato jo je orožnik pustil.

Trdijo, da se svetinje Marijinih družb smejo nositi samo v cerkvi ali pri procesijah, zunaj pa nikdar ne. Baje niti to ni dovoljeno, da bi si udje Marijinih družb doma pripeli svetinjo in z njo šli v cerkev, kadar gredo k skupnemu obhajilu ali shodu; ampak svetinjo bi si smeli pripeti še le, ko prestopijo cerkveni prag, kajti avstrijski zakonik pravi: »Prepovedano je javno nositi društvene znake«.

Ne mislimo tukaj zagovarjati onih, ki so nosili svetinje Marijinih družb v slučajih, ko res niso bili opravičeni. Vendar pa smo prepričani, da tudi takrat niso grešili proti državnim postavam, ampak le proti pravilom Marijinih družb samih in proti zdravi pameti.

Svetinje naših Marijinih družb se namreč sploh ne morejo imenovati društveni znaki. Prištevati se morajo navadnim devocijalijam, in niti ime »svetinja Marijine družbe« jim ne pristojata! Zakaj ne? Zato ker na njih ni nikakega napisa, ki bi izpričeval, da je to svetinja kake družbe, bodisi Marijine, ali kake druge! Kdor ne verjame, naj bere napise na svetinjah, ki jih imajo naše Marijine družbe. Videli bo, da ti napisi govorijo o vsem drugem, le o Marijinih družbah ne. Bral bo na pr.: S. Maria, sine labe concepta, intercede pro nobis! — Mati brezmadežna, prosi za nas! — Sv. Alojzij, dobri otrok Marijin, prosi za nas! — Mati dobrega sveta, prosi za nas! I. t. d.

Ob ustanavljanju prvih Marijinih družb se je popolnoma pozabilo na to, da bi bili dali kovati svetinje z napisom: Marijina družba. In vendar je tak napis neobhodno potreben, da se more smatrati svetinja kot prav znak Marijine družbe. Svetinje družbe sv. Cirila in Metoda imajo na pr. določni napis: Družba sv. Cirila in Metoda. Zaradi tega spadajo Marijine svetinje brez društvenega napisa de iure med navadne devocijalije.

Še le pred nekaterimi meseci so se dale kovati svetinje s podobo Marije, pomočnice kristjanov in sv. Jožefa ter z napisom: Marijina družba. Te svetinje so pa še v tako majhnem številu razširjene po deželi, da tu ne moremo govoriti o njih.

Prav za prav se torej svetinje naših Marijinih družb ne morejo imenovati znaki bratovščin. Recimo pa, da so te svetinje postale pravi znaki Marijinih družb vsled večletne, splošne rabe, torej vsled navede. Recimo, da je stvar taka, dasi tega ne priznavamo. Kaj bi pa potem sledilo iz tega?

Nekaj silno čudnega! Priznati bi morali potem, da so vsled večletne, splošne rabe postale rudeče kravate gotovih oblik društveni znaki socij. dem.! Analogija med obojim je čudovita. Rudeče kravate soc. dem. nimajo društvenega napisa; svetinje Marijinih družb tudi ne. Po rudeči kravati se sme z veliko verjetnostjo soditi, da je njen lastnik ud soc. dem. društva; po Marijini svetinji se tudi more soditi le z veliko verjetnostjo, da je njen nosilec ud Marijine družbe. S popolno gotovostjo se pa niti po rudečih kravatah, niti po Marijinih svetinjah ne more sklepati, v kakšno društvo je vpisan lastnik. Kakor nosijo rudeče kravate tudi taki, ki niso v soc. dem. društvih, prav tako nosijo tudi velike Marijine svetinje dostikrat ljudje, ki niso udje Marijinih družb. Nosijo jih na verižicah pri uri, ali ženstvo po mestih na srebrnih verižicah na vratu.

Analogija je torej popolna. Ne rudeče kravate, ne Marijine svetinje se ne morejo imenovati pravi znaki, ampak le zasilni. In ako bi ne bilo dovoljeno nositi kaj takega, kar je vsled navade postalo zasilen znak cerkvene bratovščine, zakaj bi se smelo nositi to, kar je istotako vsled navade postalo zasilen znak posvetnega in sicer državi kaj malo koristnega društva?...

Pravijo dalje: »Po avstrijskem društvenem zakoniku spadajo tudi cerkvene bratovščine med društva«. No, mislimo, da politične oblasti dobro vedo, kako je razlagati društveni zakonik. Ko bi oblastva res hotela bratovščine šteti med društva, bi bila ok. glavarstva tudi vedno terjala, da naj se duhovniki po tem ravnaajo. Dozdaj je pa bilo ravno nasprotno. Kaj takega ni nihče zahteval.

Ko so se ustanovljale prve Marijine družbe, se je tudi povpraševalo, ali je treba političnega dovoljenja za nje. In povsodi se je glasil odgovor: Ne. Zdaj pa naj bi se hipoma ti nazori izpremenili, in vse bratovščine naj bi veljale kot društva! Koliko let že nosijo v Ljubljani Marijine hčere svetinjo Marijine družbe očitno, nekatere celo na sinjem traku, pa jim nihče doslej ni branil. Tudi otroci nosijo marsikje očitno, vrhu obleke, svetinje družbe sv. Detinstva. Ako bi se stvar prignala ad absurdum, bi na zadnje tudi lahko kdo rekel, da so to društveni znaki, in da jih otroci ne smejo nositi. Pa jim vendar doslej še nihče ni tega prepovedal.

Čudne posledice bi bile, ako bi se cerkvene bratovščine res začele ravnati po društvenem zakoniku. Potem bi morali župniki glavarstvu naznaniti vsak shod starih tretjerednic. Mislimo, če bi župnik kaj takega v uradnem dopisu naznanil okrajnemu glavarju, bi bil ta popolnoma prepričan, da se dotičnemu župniku meša.

Na ta način bi se društveni zakonik privedel ad absurdum, kar pa gotovo ni bil namen postavodajalcev. Vsak postavodajalec želi, da se ohrani spoštovanje izdani postavi, ne pa da se ista osmeši.

Ko se je sprožila misel, da bodo oblastva morda prepovedala javno nositi Marijine svetinje, je rekel neki šaljivec: »Na zadnje že ne bo smela nobena kokoš grebena nositi«. Dasi je izrek robat, vendar je dotičnik s temi besedami nevede rešil jedro vsega vprašanja; hotel je reči, da bi bila taka prepoved malenkostna. In to bi bilo tudi res.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 5. julija.

Imenovanje. Mestni kaplan pri sv. Jakubu v Ljubljani, g. dr. Gr. Pečjak je imenovan veroučiteljem na tukajšnji slovenski gimnaziji, suplent na višji gimnaziji v Ljubljani Milan Mencinger je imenovan rednim učiteljem na gimnaziji v Kočevju.

Katoliški shod — narodna agitacija. Vsak po svoje za istim namenom! Tako si mislita »Narod« in prijateljica »Tagespošta«, ko gromita skupno proti bodočemu katoliškemu shodu. »Narod« kriči, da je vsa ost naperjena proti njegovi stranki in da bode katoliški shod v neizmerno škodo narodu, »Tagespošta« pa javka, da je glavni namen slovenskega katoliškega shoda le slovenska nacionalna agitacija, katere se morajo bati Nemci v prvi vrsti. Pa je res lepa harmonija to! Obema preti nevarnost; jeden jo odganja z vodo, drugi z ognjem.

Serenada lavantinskemu knezoškofu v Celju. Preteklo soboto je prišel v Celje birmovat knezoškof lavantinski dr. Napotnik. Slovesno so ga sprejeli cerkveni in vladni zastopniki in slovenska deputacija. Nemci k sprejemu niso prišli. Slovensko pevsko društvo in narodna godba sta priredila v soboto zvečer pred opatijo knezoškofu tepo serenado. Vseh birmancev je bilo 1251.

Slomškovo slavnost priredi v nedeljo dne 8. julija, ob 1/4. uri popoldne na prostoru pri cerkvi ali ob neugodnem vremenu v hiši Fišerjevi kmečko bralno društvo v Jarenini. Slavnostni govor bo govoril profesor dr. Medved, pela bodeta domači mešani zbor in mariborski moški zbor, deklamovali pa bodo pesmice Slomškove domači mladeniči in dekleta. Slavnost obeta biti dostojna proslava škofa Slomškega, ki si je pridobil posebej še za Slovence ob meji na Štajerskem neveljnih zaslug. Želimo, da bi se izvršila kar najlepše in naj-sijajnejše!

Ob kanonični vizitaciji in birmovanju v loški dekaniji, katero se je vršilo od 10. do 21. in od 25. do 30. junija je bilo

birmanih: v Stari Loki 152, v Zalemlogu 49, v Sorici 95, v Železnikih 97, v Bukovšici 33, v Dražgošah 29, v Selcih 223, v Št. Lenartu 46, v Javorju 61, v Poljanah 175, v Retečah 53, na Trati 109, v Novi Oselici 107, v Stari Oselici 58, v Leskovici 71, v Škofji Loki 285, v Žabnici 78; torej skupaj 1721.

Slomškova slavnost na Ponikvi dne 5. avg. utegne biti edna najlepših in največjih, kar so jih Slovenci zadnja leta priredili. Iz obširnega in zanimivega programa priobčimo danes samo glavne točke in sicer: Zjutraj ob pol 7. in 8. slovesen sprejem gostov na kolodvoru; ob 10. slovesna sv. maša, pri kateri poje sl. celjsko pevsko društvo. Po maši odkritje spominske plošče na šoli, nato banket na vrtu g. Podgorška, po banketu skupen odhod na Slomškovo rojstni dom, zvečer koncert in ljudska veselica. Pri slavnosti pojo sl. celjsko in ptujsko pevsko društvo, združen učiteljski zbor in drugi, in svira »Celjska narodna godba«, tudi nastopi sl. telovadno društvo »Celjski Sokol«. Vabila k slavnosti prično se razpošiljati drugi teden. Z ozirom na krajne razmere je želeli, naj bi zlasti slavna narodna društva čim prej prijavila svojo udeležitev. Oglase sprejema in daje potrebna pojasnila »pripravljalni odbor za Slomškovo slavnost« na Ponikvi ob južni železnici.

»Štajarec« je tu! V Ptujju je torej prilezel na dan »Štajarec« v 12.000 izvodih. Uvodni članek je naslovljen »Ljubi kmet!« podpis pod člankom pa je »Tvoj trgovec«. To pove vse. Imena teh »tvojih trgovcev« se vidi v inseratnem delu. Slovenski kmet štajarski je pač toli zaveden, da bode vedel, kaka so dosedanja dejanja teh »tvojih trgovcev« za olajšanje njegovega bednega stanja in da bo iz tega izvajal odločne posledice.

Slovenski abiturijenti mariborske gimnazije prirede v soboto 14. t. m. v mariborskem »Narodnem domu« velik koncert z vojaško godbo in petjem.

Razžaljeni ptujski Nemci. Poročali smo tudi v »Slovencu« o ognju, ki je upepelil hišo posestniku Gregorecu pri Ptujju nekaj trenutkov prej, predno bi se bila morala vršiti v njegovih prostorih Slomškova slavnost. Sum požiga je padel na nemško zlobo. Nekateri ptujski Nemci so radi tega silno razjarjeni, kakor gotova žival, če ji stopiš na rep. Menda se je v Ptujju včeraj vršilo zborovanje, na katerem se je protestovalo, da bi poslopje zažgala nemška roka. Čudno, da v Ptujju tako dobro vedo, kedo ni zažgal.

Poslanec dr. Lemisch v zameri. Grozno se je zameril poslanec Lemisch dne 2. julija v Gradcu na shodu nemške ljudske stranke. Držnil se je izreči strašne besede, »da je strogo protiliberalen in da ne more pristopiti po židovljenemu nemškemu »Schulverein««. Taka beseda iz tako čisto nacionalnih ust, to ni kar si bodi. »Tagespost« ga zaradi tega napada; ne taji sicer, da bi Lemischeve besede ne bile resnične, jezi pa se, da se drzne poslanec povedati na vsa usta resnico, da nosijo židi zvonec v nemškem »Schulverein««. — Če se ne bo skušal Lemisch v kratkem oprati, ga čaka usoda Steinwenderjeva.

Poročil se je g. Leopold Furlani, nadučitelj v Št. Andrežu, z gdč. Kristino Uršičevo iz Kobarida.

Iz Rima se nam poroča: V torek ob 1/2. uri so sv. oče sprejeli hrvaške romarje. Navdušenje je bilo veliko. Hrvati iz vseh krajev so sv. očetu poklonili krasen album. Veliko romarjev se je že v torek vrnilo v domovino.

Ruska gosta na Kranjskem. Včeraj je prišel v Kropo ruski pisatelj in profesor Vsevalot Vladimirovič Svadkovsky. Spremljata ga soproga in sin. Iz Kroke je gospod Svadkovsky odpotoval na Bled. Včeraj je bil v Ljubljani slavist vseučiliški profesor v Petrogradu Vladimir Ivanovič Lamsky.

V Kamnigoricu je umrl včeraj v sredo ob 1/3. uri popoldne znani izdelovatelj orgelj gospod Janez Zupan. Bil je jako spreten v svoji stroki, izvrsten organist in komponist. V Kamnigoricu in v svojem domačem kraju v Kropi je gojil petje z naj-

večjo vmeno in vztrajnostjo ter si pridobil zaslugo, da se ta dva kraja lahko ponašata s tako dobro izvežbanimi pevskimi društvi. Svoji družini je bil pa najboljši oče. Blag mu bodi spomin!

Novo zavetišče »Slov. planinskega društva« se namerava še to poletje sezidati z gostilno vred pri cerkvi S. Socerba nad Artvižem na Primorskem, 812 metrov nad morso gladino. Raz tega hriba je krasen razgled čez vso Čičarijo, do Reke in do Snežnika, čez vso Notranjsko, od Nanosa do Triglava, čez ves Kras in goriško ravan doli v Italijo na adrijsko morje in čez vse brkinske vasice.

V bolnici usmiljenih bratov v Kandiji se je v minulem mesecu zdravilo 179 bolnikov. Odpustili so jih 87 ozdravljenih, 25 zboljanih in dva neozdravljiva. Umrli sta dva. V oskrbi jih je ostalo 63. Svota oskrbovalnih dni znaša 1959.

Ogenj. Iz Št. Vida nad Ljubljano se nam poroča: Danes zjutraj ob četrtna 4. uro je tresčilo v hišo M. Krušca v Št. Vidu št. 13. Slamnata streha je bila takoj v plamenu. Domače gasilno društvo je bilo v hipu na nogah ter je rešilo celó le 1 met. 60 cm. blizu stoječe, s slamo krito poslopje. Pogorelec je imel poslopje zavarovano za 800 kron in seno za 400 kron. Škode je nad 3000 kron.

Iz Vač pri Litiji. V nedeljo dne 1. julija je bilo pri nas sprejetih 101 deklet v Marijino družbo. K tej slovesnosti pripomogel je posebno preč. g. dekan I. Bizjan iz Moravč s svojim jednatim govorom, v katerem je krepko zavrnil premnoge pomisleke in ugovore nasprotnikov takim družbam, kar je bilo našemu kraju potrebno. Zahvala mu! Nato je bil vsprejem med prepevanjem Marijinih pesmi in potem slovesna procesija. Želimo le, da bi z Marijino pomočjo to navdušenje, kakršno je bilo ta dan, ne ugasnilo nikdar!

V Sežani je umrl 87letni posestnik g. Štefan Temistoklej Paximadi.

Prepovedane slovenske zastave. Okrajni glavar Schaffenhauer v Kopru je prepovedal tržaškimi okoliškimi pevskimi društvom udeležiti se z zastavami veselice društva »Zrinjski« v Dekanih, ki so slovenske. Ali na tak način, s prepovedmi Marijinih svetinj in s prepovedi slovenskih zastav hočejo nekateri okrajni glavarji delati na »pomirjenju duhov«?

Umrli je g. Henrik Klemenčič, trgovec in gostilničar v Veržuju.

Ljubljanske novice. Nesrečo odvrnil je včeraj železniški čuvaj na Prelazu pod Rožnikom. V trenutku, ko je vozil v Ljubljano tovorni vlak in bi imel priti vlak proti Vrhniki, privozili so čez železniški tir voz sena ter se je voz prekopicnil preko tira. Čuvaj je še ob pravem času aviziral vlaka, da se ni zgodila nobena nesreča. — Čez treh ur povozil je včeraj na Dunajski cesti Rudolf Coderman, mizar pri Töniesu, 7 let starega R. Zupančiča. — Obsojen je bil včeraj na šest mesecev ječe posestnik v Vodmatu Iv. Habič, ker je najemnici gostilne Ani Pogačnik kradel vino iz kleti, kamor je čisto zahajal, ker je imel kot hišni gospodar svoj ključ. — Brivsko filijalko bo odprl brivski mojster Gjud v svoji hiši na Tržaški cesti št. 30. — Zgubil je Rihard Tavčar na poti iz Šiške do železniškega prelaza srebrno uro, vredno 24 K. — Prediva za 31 K je pokradel Kocjan Lunder pri Kramarju na Dolenjski cesti v škodo Iv. Pakiša. — Pleskati so danes pričeli Hradeckega most. — Zanimiva stava se bo vršila v Ljubljani tekom dni. Poroča se nam, da je gospod Putrich stavil za 600 gld., da njegove biciklje ne preteče noben konj. Stavo je vsprejel nek vojak, ki se bode v kratkem poskušal na konju z biciklistom Gracijem. — V Lattermanovem drevo-redu zaspal je na klopi kovaški pomočnik Anton Bojca. Mej spanjem mu je nekdo ukrad uro vredno 35 kron in verižico vredno 18 kron.

Petača. Poroča se nam: V zadnjih letih opažam jako čudno naziranje glede blagolastnosti in milote v našem jeziku. Tako je napačno misliti, da je petka blagolastna od petače, ki je vendar kar najbolj mogoče mila! . . In, je-li sploh verjetno, da se govori okrog Ljutomera tako za naš petak stare veljave? . . Čemu je ženskega spola?

Hrvatje rabijo petko v istem pomenu kot petica! Končnico -ka imamo mi sicer primeroma malokje, a vendar se povsod čuti le kot »drobiž« in ne kakor kaj »debelega«! — Prihodnje leto dobimo »baje« bankovce po 5 . . . kron. Kaj s temi? Stari denar ne bo v rabi, torej lahko rabimo besede petak . . . Nerodnosti tudi sejemo in žanjemo pri novcih po 10 in 20 h. Nekateri pravijo po stari navadi in vrednosti petica . . . A okus? Res raznovrsten! Ko bi bilo o pustu, bi se že še kdo spomnil pogač« in kr«ač« —, ki so jako okusne. Palač«e so nekaterim priljubljene, nekaterim v želodcu! Drugi so vražijo k«ač«e; tem pač ne prija pet«ač«e! Ako hočemo imeti za petkronski denar besedo, kjer se nahaja pomen pet, moremo rabiti — po mojem mnenju — le petačo! . . Če se nam pa ne bi bilo mogoče zediniti, nam je še vedno pripravniši tolar, dolar, rubelj ali kaj podobnega nego p«tka! . . Prosim, da se izrazi še uredništvo, kaj meni o tej stvari. — Toda še nekaj! Tu čitam Peking, tu Peking. Ali imajo Kitajci [če je sploh domače ime] kar dve obliki? Primerno razvoju našega jezika bi predlagal Peking! — Drugega mi ni nič več tako hudo »na srcu«! Petača.

Zdravje v Ljubljani od 23. do 30. junija. Novorojencev 24, vmrlh 17; med njimi za jetiko 2, vnetjem sopilnih organov 3, za različnimi boleznimi 12; med njimi je tujcev 9 in iz zavodov 11; za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer: za ošpicami 2, tifuzom 3 (v deželni bolnici dva domača, eden tujec), ušenom 1.

Pastor Keller je govoril 2. t. m. v Ljubljani.

Izseljevanje židov iz Rumunije.

Kjer dobi žid tako pripravna tla, kakor so mu jih ustvarile liberalne postavbe v Avstriji in soc. dem. stranke v »prosvitljeni« Evropi, si lahko pridobi stotisočake in milijone — seveda — kakor kaže »kšeft«. V Rumuniji so židje tudi mislili tako lepo izhajati, a ljudstvo je prehitro postalo antisemitično. Sedaj se židje trumoma izseljujejo iz Rumunije. Uradniki jim dajejo potne liste s to opazko: »Velja za izselitev, ne pa za vrnitev«. Ti židje dobivajo pomoč iz Avstrije od svojih židovskih tovarišev, katerim v našem cesarstvu sreča cvete. Židovsko društvo »Osten« na Dunaju jim preskrbuje pot in jim išče v raznih krajih sveta, tudi pri nas, boljših postojank, nego so v klaverni Rumuniji. Maloruski list »Dělo« pristavlja o tej novici: »Tudi mi bi ne žalovali za našimi židi, če bi oni le hoteli slediti vzgledu svojih rumunskih bratov. Mi bi jim še zložili denar za pot, kolika nesreča so za nas! Naši »goji« jim služijo, da na naš račun razkošno živijo!« — Dokler pa pri nas vlada kapitalizem, je žid na vrhu. Jediná obramba proti židu je kršč.-soc. gospodarska organizacija in katoliška zavest!

O sedanjem italijanskem ministru predsejniku pripoveduje katol. list »Il Cittadino«, da je odločen kristijan. Nekemu brezvercu, ki se je norčeval iz križa in duhovščine pri pogrebu, češ vsega tega ne potrebujemo, je odgovoril Saracco: Kristijan sem rojen in tak upam umreti. Tudi vi bodele nekega dne zahtevali blagoslova s križem. — Nekega natakarija, ki se je norčeval iz katoliškega duhovnika, ker ni hotel v petek mesnih jedij, je odločno zavrnil Saracco, češ kdo mu je dal pravico, blatiti katoliškega duhovnika, ki stori le svojo dolžnost.

Konzul utonil. V morski kopeli v Jafi je utonil avstroogerski konzul v Jeruzalemu Anton Schafrath. Bil je star 39 let.

Napadalec Sipido, ki je o svojem času skušal streljati na princa waleškega, stoji te dni pred bruseljskimi porotniki. Razprave se udeležuje ogromno občinstva. Sipido ne taji ničesar; pravi pa, da ni anarhist. Senzacija je obudil neki puškar, ki je bil zaslišan kot veščak; ta je izjavil, da je bil dotični revolver ves neraben in da bi ne mogel princa usmrtiti. — O izidu razprave bomo poročali.

Društva.

(Družbi sv. Cirila in Metoda) sta zopet izročila v duhu svojega č. očeta delujoča gospoda Perdana 200 gld. Domo-rodnim veseljem sta pripovedovala: kako so

že vsepovsod razširjene naše družbine užigalice. Če bi jih pa še kje ne bilo, velevalam, Slovenci, vaša narodna dolžnost, da si jih nabavite. Ob svojem plamenu si kurimo, rojaki, svoj ogenj. A čuvajte se jako lepo opremljenih, tudi v narodnih barvah se blestečih »Prave Slavija šved: šibice.« Te niso družbine in nam niso še donesle niti beliča.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 5. julija. Ferk ostane starokatoliški propovednik in agitator v Gradcu. Tako razsodilo najvišje sodišče.

Dunaj, 5. julija. Najvišje sodišče je zavrnilo pritožbo mestne občine linške proti dež. odboru ki je prepo-vedal nazivati neki linški trg za »Bismarckplatz«.

Trst, 5. julija. Istrski dež. zbor je sklican k zasedanju dne 20. t. m. Koper.

Trst, 5. julija. Laški listi se ogrevajo za večino v drž. zboru, v kateri bi ne bilo Čehov in Jugoslovanov.

Trbiž, 5. julija. Tu je 28-letni oženjeni kolesar Viktor Strauss, železniški uradnik v Pontebi, s tako silo priletel v nek zid, da je bil na mestu mrtev.

Celovec, 5. julija. Iz Raibla se poroča, da so delavci v grof Henckelovem premogokopu stopili v stavko.

Brno, 5. julija. Nemške stranke na Češkem so se zjediniše, da prirede 15. julija velik shod moravskih Nemcev proti Körberjevemu jezikovnemu načrtu.

Praga, 5. julija. »Politik« javlja: Poleg zastopnikov češkega kluba in čeških veleposestnikov so se na Dunaju tudi mudili zastopniki Jugoslovanov ter so se informirali o položaju.

Vojska na Kitajskem.

O dohodu evropskih čet v Pekin se sedaj ni nikakega obvestila, akoravno je že nad teden dni, odkar so odšle iz Tientsina. Ali se je morda zunanjim četam tudi pod poveljstvom ruskega generala kaj enakega pripetilo, kakor angleškemu admiralu? Nemogoče bi to ne bilo, ako se pomisli, da je okolica Pekina vsa preplavljena z vstaškimi četami.

Razun poznavatelja zahodne kulture Li-Hung Čanga so s cesarico vred vsi podkralji odločni nasprotniki tujcev. A tudi kantonski podkralj igra zelo dvomljivo ulogo. Napram zunanjim zastopnikom zatrjuje, da hoče zatreči čim preje ves upor in zagotoviti varstvo tujcem, na skrivem pa mobilizuje in zbira močno armado in je bil do zadnjega v najožji zvezi s cesarico. Njemu kot Kitajcu pač ni nič zaupati. Mogoče je sicer, da bo z armado skušal udušiti upor, a iz ključeno pa nikakor ni, da jo bo porabil za svoje prve — kitajske interese.

O položaju Evropejcev v Pekinu ni podrobnejih poročil, tudi vest o umoru nadaljnih dveh poslanikov še ni avtentično potrjena, toda pomniti treba, da je bilo tudi sedaj treba čakati deset dni, predno je sledila prvotnemu poročilu avtentična vest.

Dunaj, 5. julija. Z avstrijske ladije »Zenta« se brzojavlja, da je po došli poročilih brzkone razdejano tudi avstrijsko poslaništvo v Pekinu in da je osvoboditev sedaj nemogoča. — Nemški viceadmiral je osebno čestital avstro-ogerskemu oddelku na hrabrosti pri osvojitvi pristana Taku.

Berolin, 5. julija. (C. B.) Avstroogerski poslanik Szögyenyi je v ime svoje vlade izrazil nemški vladi najgloblje obžalovanje nad umorom poslanika Kettelerja. Nemška vlada se je za to toplo zahvalila.

Berolin, 5. julija. Nemški cesar se je izrazil, da je sedaj glavna stvar za Kino status quo ante in močna vlada. Na delitev Kine nihče ne misli. Mornarica nadaljuje mobilizovanje. Pod predsedstvom cesarja se je vršil v Wilhelms-havenu vojaški posvet.

Berolin, 5. julija. Wolffov urad poroča iz Shanghaija: Tekoč iz Pekina v Tientsin prinaša vest z dne 25. junija, da so razun nemškega, angleškega in francoskega vsa poslaništva v Pekinu razdejana ter da se strelja na diplomatično osebje v angleškem poslaništvu.

Pariz, 5. julija. »Agence Havas« pravi, da zunanje ministerstvo ni dobilo nikakega obvestila o umoru francoskega poslanika v Pekinu.

Peterburg, 5. julija. Zunanje ministerstvo naznanja, da je diplomatični zastop v Pekinu 21. maja izročil vladi sledeče zahteve: 1. Aretovanje vseh članov bokerskega društva kakor zastopnikov tiskovin in oklicev; 2. Prijetje vseh oseb, ki so prepustili svoje prostore za vstaška zborovanja; 3. Strogo kaznovanje policijskih uradnikov, ki so opustili odločne korake in ravnali v sporazumu z vstaši; 4. Usmrtitev vseh oseb, ki so krivi napadov na življenje in imetje; 5. Usmrtitev vseh oseb, ki so vodili agitacijo bokserjev ali jih sicer podpirali z denarjem; 6. Naznanilo o tem prebivalstvu v Pekinu, v pokrajini Pečili in vseh severnih pokrajinah.

London, 5. julija. Princ Tuan je pustil vse ujete evropske straže javno obglaviti. Kineški poveljnik Nih-si, ki je prvotno delal, kakor bi se boril proti bokserjem, se je združil z bokserji z 90.000 možmi ter ovira prodiranje združenih velesil proti Pekinu in prihaja baje proti Tientsinu. Admirali so izrekli, da potrebujejo za operacije najmanj 50.000 mož, a jih imajo sedaj samo 20.000, s katerimi je boj brezvspešen, ker nimajo nič kavalerije. Prodiranje proti Pekinu je tudi radi močvirja in slabih cest težavno.

London, 5. julija. Ruski višji častniki cenijo kitajsko armado na 1.752.000 mož, mej temi je pa baje izurjenih le 15.000 mož pod generalom Nis-hi in 17.000 pod generalom Tuan-shi-ki. Mauserjevih pušk imajo v Kini 900.000 komadov.

London, 5. julija. Iz Či-Fu poročajo 3. t. m.: Vsem inozemcem se je naročilo, da morajo ostaviti Tientsin. Položaj je obupen. Kitajci so se polastili železnice mej Tientsinom in Lutajem.

Newyork, 5. julija. »Herald« poroča: Državni tajnik Hay je naznanil evropskim vladam in Japanu, da zvezne države ne priznajo vojnega stanja s Kitajem, marveč hočejo z odposlanimi četami le napraviti red in se potem umakniti.

Po sklepu poročila.

Dunaj, 5. julija. Iz Či-Fu poroča danes Reuterjev urad: Angleški in ruski admiral sta sklenila, da bi bilosedajinoportunno prodirati proti Pekinu, ker šteje armada evropskih držav le 20.000 mož, mej tem ko imajo Kitajci mej Tientsinom in Pekinom 130.000 mož, poleg tega pa prodira še general Nis-hi z 90.000 možmi proti Tientsinu.

Shanghai, 5. julija. (C. B.) Reut. urad poroča: Trije iz Pekina ubegli Kitajci pripovedujejo, da se je nahajalo 1000 tujcev, 400 vojakov, 100 kitajskih carinskih uradnikov in mnogo žena ter otrok na angleškem poslaništvu, dokler je bilo kaj streliva in živeža. Kitajci so konečno poslaništvo zažgali in umorili vse tujce. — Cesar in cesarica-vdova sta zastrupljena.

London, 5. julija. Umor nemškega poslanika Kettelerja je bil od princa Tuana nastavljena past. Poslaniki so bili povabljeni v Tschungli Yamen. Ketteler je prvi odšel tja in našel smrt. Nemški vojaki so v jezi zažgali Tschungli Yamen. Ostali poslaniki si niso upali, ko so začuli vest o umoru Kettelerja, nič več pred vrata. V London je prišla vest, da je do 1. julija angleško poslaništvo v Pekinu še kljubovalo napadom. Misijonska bolnica v Mukdenu je upepeljena, kristijani masakrirani. Pred Tien Tsinom zbrane evrop. čete so preslabe. Bije se ondi hud boj. Admiral Seymour je ranjen. Bokserji in kineški vojaki pomnoženi s četami Lutajevimi so zopet naskočili Tien Tsin. Vest, da so ruske čete na poti v Pekin, se še ne potrjuje, pač pa se potrjuje vest, da je princ Tuan postal ursurpator.

1. julija. Ivan Beržnik, dninar, 50 let, oedema cerebri.

Pšenica za jesen . . .	K	802	do	K	803
Rž za jesen . . .	»	719	»	»	720
Turšica za jul.-avgust	»	581	»	»	582
» sept.-okt.	»	597	»	»	598
Oves za jesen . . .	»	554	»	»	555

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempe- ratura po Celsiju	Vetровi	Nebo	Padavina v 24 urah v mm.
4.	9. uveč.	732.6	23.1	sl. jzah.	pol. oblak.	
5.	7. jutro.	754.5	19.5	sl. jug.	del. jasno	14.7
	2. popol.	735.4	24.6	sl. jzah.	pol. oblak.	

Srednja večerajšaja temperatura 24.1°, normale: 19.3°.
Ob 3. uri zjutraj nevihta.

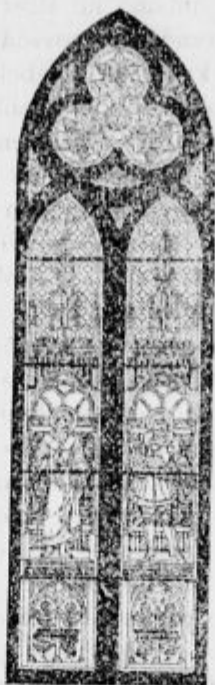
599 2-1

Menjalnica, borzno posredovanje, posojila na vrednostne papirje, menični eskompt, vinkuliranje in razvinkuliranje obligacij.

Nežica Zupan roj. Šustersišo soproga.
Ivanica, Anica, Marica in Ivan, otroci.
— Eliza Zupan mati. — Ignacij Zupan,
orgljarški mojster, brat. — Eliza Šustersišo
roj. Zupan, sestra. — Ana Zupan, roj.
Šustersišo, svakinja.

St. 21.340.

dné 27. junija 1900.

Vzorci na zahtevo zastonj. 228 4 11—3

Ljubljana, dne 30. junija 1900.

portland- in roman cement, bišče za obilnavanje stropov, strešni klej, železniške šine, traverze, razno železo, jeklo in kositar (plehovino), štedilnike, kotls, različno poljedelsko orodje, trombe (pumpe), nagrobne križe, kovanja za okna in vrata, lepe kuhinjske oprave ter različne tehtnice in uteže, dalje dobro in sveže specerjsko blago, slivovko, špirit in fino jedilno in drugo v to stroko spadajoče blago.

Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	106 50
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4 ¹ / ₂	94 20
Prijoritietne obveznice državne železnice	—
» » » južne železnice 3 ¹ / ₂	319 —
» » » južne železnice 5 ¹ / ₂	—
» » » dolenskih železnic 4 ¹ / ₂	99 50
Kreditne srečke, 100 gl.	385 —
4 ¹ / ₂ srečke dunav. parobr. družbe, 100 gl.	—
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gl.	42 50
Ogerskega » » » » 5 »	20 —
Budimpešt. bazilika-srečke, 5 gl.	12 50
Rudolfove srečke, 10 gl.	63 50

Podružnice v Brnu, Plznju, Budejovicah, Pardubicah,
Taboru, Benešavi, Iglavi, Moravski Ostravi.

Menjarnična delniška družba
„M E R C U R“
 l., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l., Strobelgasse 2.

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za zgube pri třebeanjih, pri iztřebeanju
najmanjšega dobitka. — **Promese** za vsako třebeanje.
Kulansna izvršitev naročil na borzi.

44 Pojasnila **22** v vseh gospodarskih in finančnih stvarah, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti do dosego kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti

22 naloženih glavnice. **72**